

da se v pisni dotiki z ljudmi, ki samo slovensko razumejo, nemškega jezika poslužujejo, in da zlasti še celó čisto kratke odloke, povabila, plačilne naloge itd. po nemški izdelujejo, ter da se tako ravna tudi s takimi občinami (srenjami), ki vse vloge samo v slovenskem jeziku podajajo. — Ne dá se tajiti, da tako ravnanje ni le obstoječim, določnim ukazom naravnost nasprotno, ampak da hoče zlasti v poslednjem primerljivi toliko reči, kakor da bi bili uradniki deželnemu jeziku neprijazni, kar mora med ljudstvom po pravici nejevoljo izbuditi. Določbe, da se mora slovenski jezik v uradni dotiki s takimi ljudmi, ki znajo samo kranjsko, rabiti, izvirajo iz postavne ravnopravnosti, ki je vsem državljanom brez razločka, ktere narodnosti so, po ustavi spoznana in zagotovljena, in ki se tiče tudi rabe maternega jezika; zatoraj se pravičnim ljudskim zahtevam v tem oziru zadostovati mora. — Vsled tega se nalaga vsem semkaj podložnim c. kr. davkovskim gosposkam, uradom in uradnikom, naj si brez izgovora, brez izjeme in po vsi resnici prizadevajo, da bodo v dotiki z ljudmi, ki znajo samo slovensko, vsa ustmena in pismena opravila v tem jeziku opravljali. Zlasti se pri tej priliki c. k. davkarijam ukazuje, naj ljudem, ki znajo samo slovensko, v davkovske bukvice, ko pridejo prvič spet plačevati, pod nemški nadpis za gotovo tudi slovenskega vpišejo. — C. kr. finančna direkcija se bo pri vsaki priložnosti, zlasti pa, kedar ljudje pri svojih tukajšnjih opravilih bukvice seboj prinesó — kar se mnogokrat zgodí — prepričevala, ali se tudi temu posebnemu nalogu zadostuje ali ne. — Kdor s tem danih zapovedi ne spolnuje, ta je krivec službene nepokornosti ter se bo po disciplinarni poti kaznoval. — Ta ukaz morajo pri vsakem uradu, do kterege se pošlje, vsi semkaj podložni uradniki podpisati, da so ga videli; po tem naj se v uradni sobi na kakem dobro vidnem mestu nabije, in prejetje naj se semkaj potrdi.“ —

Tako se glasí ta ukaz. On je gotovo prav energičen in določen. Ali bo pa tudi zdaten? To bomo videli. Za zdaj dvomimo in mislimo, da bodo nemškutarski uradniki za ta ukaz ravno toliko marali, kolikor so marali za vse prejšnje te vrste. Ali ni bil tudi ukaz po bivšem pravosodnem ministru Hye-tu do sodnijskih gosposk, ali oni po grofu Taaffe-tu do politiških gosposk izdani, ter po deželnem predsedniku baronu Konradu že enekrati ponavljani ukaz tudi energičen, določen in jasen? In vendar, koliko je pomagal? Ali se Elsner, ali se Šusteršič, ali Derbič, Ogrinec, Fladung in drugi mnogi za-nj kaj menijo? Toliko, kot za lanski sneg! In kaj se je dozdej komu zavolj te „službene nepokornosti“ še zgodilo? Nobenemu nič. Viša sodnija ne reče nič; državni pravdnik nič; deželna vlada nič. Ali ta nepokornost komu zavira večo službo dobiti? Bog ne daj! še priporoča ga, da se prav rad tak uradnik, ki se zvesto ravna po ukazu, preskoči, češ, da je „des Slovenismus anrühig“. Naj reče kdo, da ni tako? Ako tedaj od vseh takih in enakih uradnih ukazov nič ne pričakujemo, mislimo, da je naše nezaupanje po dozdanjih skušnjah popolnoma opravičeno. Zato zahtevamo v tej reči jasno in določno deželno postavu, in se obračamo spet naravnost do deželnega zbora s prošnjo, naj ne miruje pred, dokler s pritrditvijo Njih Veličanstva take postave ne dožene. Če je vladi resnica za ravnopravnost, zakaj se obotavlja zagovarjati postavu, ki jo je sklenil deželni zbor.

— (Poziv.) Avstrijsko patriotično pomočno društvo na Dunaji je v očigled pogubne vojske, ki se je vnela na zahodu Evrope, izdalo po načelu stroge neutralnosti oklic do ljudstva, naj v pomoč priteče ranjencem in nesrečnikom obeh sovražnih si strank, bodi-si z gotovim

denarjem bodi-si z blagom. Vzbudilo je patriotično društvo s tem hvaležen spomin na obilno pomoč, ki so jo ob času hude vojskine stiske dobivali avstrijski ranjenci od nemških in francoskih društev in ljudomilih zasebnikov iz vnanjih dežel.

Prebivalci na Kranjskem! Z enakim načelom človeškega sočutja in v isti cilj in konec se do Vas obrača podpisano gospinsko društvo ljubljansko in Vas prosi, da svoje blagodare doprinesete v denarji ali blagu, s posebno določenim namenom ali brez tega. — Prineske blagovolite poslati vredništvu tega časnika ali pa društvenemu tajniku Rudolfu Endlicher-ju (na novem trgu hiš. št. 219), od koder se pošljejo patriotičnemu društvu na Dunaj, da jih ono odpravi, kamor in kakor so namenjeni.

Od odbora gospinskega društva za ranjene in bolne vojake.

V Ljubljani 28. julija 1870.

Vilhelmina baronica Conrad-Eibesfeldova,
predstojnica.

Rudolf Endlicher, tajnik.

— (Poslano.) Podpisani uradniki „Slavije“ oznamo, oziraje se na opombo v 87. številu „Slov. Nar.“, da po dovršeni organizaciji z glavnim ravnateljstvom smo sklenili le novo pogodbo in takoj zopet pot nastopili. — Vsacega, kdor bi se količkaj predrznil, banko nasproti slovanskemu občinstvu sumičiti, razglasujemo za obrekovalca.

V Ljubljani 30. julija 1870.

J. Kristan. Jan. Jereb. Ljud. Treo.

Robertu Endlicher-ju.

Cvetlice htela bi saditi
Najlepše, ki jih svet imá,
Na Tvojem grobu da bi rastle
Prepolne blagega duhá.

In slavčeka bi obudila,
Da peval viže bi sladké,
Saj cvet in duh in petje
Se angelju spodobi vse.

Da! angelj bil otrok si mili,
Iz neba klical si pomoč —
Iz nadčloveškega trpljenja
Končana je pretemna noč.

O tešite se starši, bratje
Ne jokaj se sestrice ti!
Al ne čutiš kako dobro
Se ljubljencu domá godí?

V bliščečo gori le višavo
Čutila vzdignite srcá,
Kjer ljubi sinček zdaj hvaležen
Vam sreče prosi od Bogá.

Lujiza Pesjak-ova.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Iz Dunaja. Cesarski patent od 29. julija razpušča deželni zbor česki (kteri edini dozdej ni bil razpuščen) in ukazuje nove volitve; — patent od 30. julija pa sklicuje vse deželne zборе na 20. dan t. m.; le českega na 27., tržaškega pa še le na 2. dan prihodnjega meseca. Državni zbor dunajski pa je že sklican na 5. dan prihodnjega meseca. Deželnim zborom je po takem odločen le celó kratek čas. Njegovo Veličanstvo pravi, da sedanji resni položaj evro-